

Právo v podnikání

OBECNÉ OTÁZKY OBCHODNÍHO PRÁVA
HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

Právo v podnikání

- Obchodní právo
- Živnostenské právo

Obchodní právo

- Soukromoprávní odvětví
- Upravuje vztahy mezi podnikateli, případně podnikateli a veřejnoprávními korporacemi

Novinky v obchodním právu - Nový občanský zákoník

- č. 89/2012 Sb.
- 3081 paragrafů
- Ruší stovky dosavadních předpisů (dosavadní OZ 40/1964, zákon o rodině, **obchodní zákoník**, zákon o vlastnictví bytů, zákon o sdružování občanů, zákon o pojistné smlouvě, zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku...)
- Vedle něj zákon o obchodních korporacích (90/2012 Sb.) či nový ZMPS (91/2012 Sb.)
- Novelizace stovek dalších předpisů

Dosavadní obchodní zákoník

- č. 513/1991 Sb.
- zrušen bez náhrady

- Obecná část - NOZ
- Obchodní společnosti a družstvo - ZOK
- Obchodní závazkové vztahy (smluvní typy) - NOZ

Obecná část obchodního práva

- **Podnikání:** soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku.
- **Podnikatel (NOZ):** Za podnikatele **se považuje** osoba zapsaná v obchodním rejstříku (zákon o veřejných rejstřících – sjednocuje rejstříky). **Má se za to**, že podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona.
- **Podnik = obchodní závod**
- **Neoprávněné podnikání** – nemá dopad do soukromoprávní oblasti

Obecná část obchodního práva

- **Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících PFO**
- spolkový rejstřík, nadační rejstřík, rejstřík ústavů, rejstřík společenství vlastníků jednotek, obchodní rejstřík a rejstřík obecně prospěšných společností
- Vedeny v el. podobě rejstříkovým soudem
- Zapisují se obchodní společnosti a družstva, na žádost i FO

Obecná část obchodního práva

- **Obchodní firma:** název (!), pod nímž je podnikatel zapsán v OR
- **Jednání podnikatele:**
  - Osobně
  - Prokura
  - Jednání třetích osob v provozovně vůči jiným v dobré víře

Obecná část obchodního práva

Prokura

- Udělením prokury zmocňuje podnikatel zapsaný v obchodním rejstříku prokuristu k právním jednáním, ke kterým dochází při provozu obchodního závodu. Zcizit nebo zatížit nemovitou věc je však prokurista oprávněn, je-li to výslovně uvedeno.
- Při udělení prokury musí být výslovně uvedeno, že jde o prokuru.
- Prokurista není oprávněn přenést prokuru na někoho.
- Zakazuje se udělit prokuru právnické osobě.
- Je-li prokura udělena několika osobám, zastupuje každá z nich podnikatele samostatně, ledaže je při udělení prokury určeno něco jiného.
- Prokura zaniká i převodem nebo pachtem obchodního závodu nebo pobočky, pro které byla udělena. Smrtí podnikatele prokura nezaniká, ledaže bylo ujednáno něco jiného.

Obecná část obchodního práva

Obchodní tajemství

- tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.

Hospodářská soutěž

Hospodářská soutěž

Ochrana tržního prostředí a konkurence

Do roku 1991 cenová regulace

Následně:

- Veřejnoprávní (ÚOHS, Komise): ochraňuje soutěž na relevantním trhu před kartely, zneužitím dominance (dumping aj.), fúzemi; zvl. zákon o ochraně hosp. soutěže, unijní právo
- Soukromoprávní – nekalá soutěž (ObchZ-NOZ)

Hospodářská soutěž

Ochrana na úrovni

EU

Obchod mezi členskými státy

Dopad na soutěž na společném trhu

Národní

Dopad na soutěž na národním trhu

Hospodářská soutěž – EU (organizace)

Komise

Monitoring

Povolování výjimek

Vyšetřování

Udělování sankcí (až 10 % obrátu; Intel 1 mld. €,
Microsoft 900 mio €, Google 4,34 mld. €)

Tribunál

Soudní přezkum

Hospodářská soutěž - EU

Kartely

Čl. 101 SFEU demonstrativně:

Určování cen nebo jiných obchodních podmínek

Omezování nebo regulace výroby, odbytu, technického rozvoje nebo investic

Rozdělení trhu

Nerovné podmínky vůči partnerům

Vázané obchody vůči obchodním partnerům

Forma:

1) Dohoda

2) Rozhodnutí

3) Sladování postupů neformálního charakteru

Absolutní neplatnost, sankce

Individuální nebo blokové výjimky, dohody de minimis

Nařízení 1/2003

Hospodářská soutěž - EU

Zneužití dominantního postavení

Čl. 102 SFEU demonstrativně:

Určování cen nebo jiných obchodních podmínek

Omezování výroby, odbytu, technického rozvoje nebo investic

Nerovné podmínky vůči partnerům

Vázané obchody vůči obchodním partnerům

Judikatura:

Dominantní postavení: velký podíl na trhu, slabé postavení konkurentů, kontrola zdrojů a technologií (United Brands, 27/76)

Navazování (tying-out): slevy za věrnost (Hoffmann-La Roche vs. Komise, 85/76)

Zničující ceny (AKZO Chemie vs. Komise, 62/86)

Odmítnutí dodávek

Nařízení 1/2003

Hospodářská soutěž - EU

Právo koncentrací (fúze)

Unijní význam

Schválit lze, nedojde-li (potencionálně) k omezení soutěže či zúžení nabídky pro spotřebitele

Sloučení

Majetkový podíl

Joint venture (domáci a zahraniční vytvářejí novou entitu)

Nařízení č. 139/2004

Hospodářská soutěž - EU

Regulace státních (veřejných) podpor
Čl. 107 a násl. SFEU

Hospodářská soutěž – národní (organizace)

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

- Z. č. 273/1996 Sb., o působnosti ÚOHS
- Spolupráce s Komisí
- Ústřední orgán státní správy jiný než ministerstvo
- Brno
- Předseda jmenován na 6 let prezidentem na návrh vlády
- 3 místopředsedové
- Předsedu Úřadu lze odvolat z funkce, jen
  - nevykonává-li funkci po dobu delší než 6 měsíců, nebo
  - narušuje-li závažným způsobem důstojnost své funkce anebo narušuje-li nezávislost a nestrannost Úřadu.

Hospodářská soutěž – národní (organizace)

Soudní kontrola

- Režim správního soudnictví (KS v Brně)
- Žalobou se napadá rozhodnutí o rozkladu
- Proti rozhodnutí KS lze podat KAST (NSS)

Hospodářská soutěž – národní

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

- Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže
- Dohody narušující soutěž
- Dominantní postavení a jeho zneužívání
- Spojování soutěžitelů
- Veřejné podpory